

**MEĐUŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ FILOZOFIJE 2021.
RJEŠENJA TESTA**

1. Kako Locke određuje prirodno stanje?

1 bod - Prirodno stanje za Lockea je stanje savršene slobode svakog čovjeka.

1 bod - Stanje jednakosti svih ljudi

2. Kako Locke određuje slobodu u građanskom stanju i kakav je odnos između zakona i slobode?

1 bod - Sloboda znači biti slobodan od samovolje i nasilja drugih pojedinaca

1 bod - Sloboda pojedinaca da prema vlastitom mišljenju, raspolaže i upravlja svojom osobom, djelovanjima i posjedima (vlasništvom) u okviru važećih zakona

1 bod - Zakon ne ukida i ograničava slobodu, već je njegova svrha očuvati i uvećati slobodu, time što se onemogućava arbitarnost (samovolju) vlasti

3. Koja četiri prava, prema Lockeu, imaju ljudi u prirodnom stanju?

1 bod – pravo na život

1 bod - pravo na slobodu

1 bod - pravo na imovinu

1 bod - pravo presuđivanja i kažnjavanja prekršitelja

4. U čemu je, po Rousseau, razlika između volje svih i opće volje?

1 bod - volja svih je zbroj zasebnih volja koje su usmjerene na privatni interes

1 bod - opća volja je usmjerena isključivo na zajednički interes (opće dobro)

5. Kakav je Rousseauov stav o udruženjima unutar političke zajednice i kako ga obrazlaže?

1 bod – udruženja su nepoželjna zato što ugrožavaju opću volju

1 bod – volja svakog udruženja postaje opća u odnosu prema svojim članovima, a pojedinačna prema državi/ volja udruženja posreduju između volje pojedinca i opće volje/nema neposrednog glasanja kao izražavanja individualne volje

1 bod – ukoliko je jedno udruženje jako, postoji opasnost da nametne svoju partikularnu volju kao opću volju

6. Zašto, prema Hobbesu, u prirodnom stanju vlada rat sviju protiv svih?

1 bod – ljudi su egoistični, žele za sebe čim više

1 bod – podjednako su moći i međusobno nepovjerljivi

1 bod – natjecanje oko dobara dovodi do sukoba, jer dobara nema dovoljno da svatko dobije koliko želi

**MEĐUŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ FILOZOFIJE 2021.
RJEŠENJA TESTA**

7. Kako kod Hobbesa glasi prvi, a kako drugi prirodni zakon?

1 bod - Svaki čovjek treba težiti miru tako dugo dok se nada da ga može postići (prvi prirodni zakon)

1 bod - Svaki čovjek treba biti voljan, ako to jesu i drugi i koliko to smatra nužnim za mir i svoju samoobranu, odložiti to svoje pravo na sve i zadovoljiti se s onoliko slobode prema drugima koliko bi drugima dopustio prema sebi.

8. Na kojim je načelima *a priori*, prema Kantu, zasnovano građansko stanje?

1 bod - Sloboda

1 bod – jednakost

1 bod - samostalnost

9. Što je za Kanta očinska vlast, koji je Kantov stav o njoj i kako ga argumentira?

1 bod - očinska vlast je vlast koja se odnosi prema podanicima kao otac prema djeci

1 bod - očinska vlast je despotska.

1 bod - ona ukida slobodu podanika

1 bod - ona od podanika zahtijeva da čekaju da im poglavar države kaže na koji način oni trebaju biti sretni.

10. Zbog čega je za Kanta važna „sloboda pisanja“, odnosno sloboda javnog izražavanja mišljenja?

1 bod - od podanika se očekuje (zahtijeva) pokoravanje vlasti i zakonu.

1 bod - No, moguće je da mu vlast učini nepravdu i da je ona posljedica neznanja ili pogreške, jer poglavar nije nepogrešivo nadnaravno biće

1 bod - zato je nužno da građanin na to može javno ukazati

1 bod - Sloboda pisanja služi tako zaštiti prava građanina u situaciji kada su ta prava prekršena nekom nepravednom odlukom vlasti.